

Onderwerp**Kaderbrief 2019 VRD****Informatie**

Datum	7 februari 2018	Overleg gepleegd met:
Behandelaar	Frans van der Veen	☒ Financieel adviseur AZ: Henk Heijnen
Zaaknummer	796272	☐ Personeelsconsulent AZ:
Portefeuillehouder	Burgemeester Damsma	☐ Medewerker bestuur en juridische zaken:
Besluitvormend orgaan	Gemeenteraad	☐ Communicatieadviseur:
		☐ Afdeling:
		☒ Naam medewerker: Mylotte Huisjes, Annouchka Ringers en Pieter de Lange
		☐ Inspraak/adviesorgaan:

Aanleiding/voorgeschiedenis

In de gemeenschappelijke regeling van de Veiligheidsregio Drenthe (VRD) is bepaald, dat het Algemeen Bestuur de uitgangspunten voor de begroting vaststelt. In de vergadering van 20 december 2017 heeft het Algemeen Bestuur de uitgangspunten vastgesteld. In de Kaderbrief 2019 zijn de uitgangspunten verwoord. De VRD heeft de Kaderbrief aan alle deelnemers van de VRD verzonden.

Voorstel**Toelichting voorstel****Ontwikkelingen**

De in de Kaderbrief verwoorde ontwikkelingen worden hieronder kort benoemd.

Brandweezorg 'nu en in de toekomst'

De brandweerposten hebben nog voldoende vrijwilligers om goede hulp te verlenen, maar vooral overdag begint dit meer te knellen. Het is een landelijke tendens dat vrijwilligers niet meer voor 'het leven vrijwilliger zijn'. Dit geldt ook voor de regio Drenthe en zal gelet op een aantal maatschappelijke ontwikkelingen (krimpregio/vergrijzing), wellicht sterker afnemen dan in stedelijke regio's. Dit betekent dat het huidige model van brandweezorg steeds meer onder druk komt te staan.

Naast deze maatschappelijke ontwikkelingen nemen de technologische ontwikkelingen steeds sneller toe. Auto's worden bijvoorbeeld 'slimmer', veiliger en complexer. Deze ontwikkeling heeft gevolgen voor de hulpverlening door de brandweer. De VRD kijkt daarom continu of en waar verbetering nodig is met als uiteindelijk doel de burger zo goed en efficiënt mogelijk te helpen. Hoe de brandweezorg er in 2040 uit ziet is gelet op de ontwikkelingen niet te voorspellen of te plannen. De VRD neemt aan dat de huidige wijze en organisatie van de brandweezorg niet meer passend en efficiënt zal zijn. Het is van belang om vroegtijdig te anticiperen op nieuwe ontwikkelingen. Het doel hiervan is de betrokkenheid van de medewerkers te behouden.

Voor de financiële dekking van deze ontwikkelingen wordt in eerste instantie gezocht in de eigen begroting en naar subsidies. Indien nodig worden gemeenten om een extra bijdrage gevraagd.

Rampenbestrijding & crisisbeheersing

De VRD blijft zich samen met de ketenpartners inzetten om de functionarissen die een rol hebben in de rampenbestrijding en crisisbeheersing op te leiden. De bezuinigingen in de afgelopen jaren hebben ertoe geleid dat voorbereiding op rampen en crises steeds meer onder druk komt te staan. De VRD wil de komende jaren de voorbereiding op rampen en crises met alle netwerkpartners weer een nieuwe impuls geven. Temeer omdat crises zich (ook) steeds ontwikkelen; van een klassiek fysiek incident steeds vaker naar een complex probleem dat het maatschappelijk leven in zijn geheel aantast (bijvoorbeeld terrorisme).

De VRD wil samen met de netwerkpartners verkennen op welke wijze de aanpak en benadering van een crisis blijft aansluiten op de behoefte van de lokale overheid. Voor 2019 vraagt de VRD om extra financiële middelen om invulling te geven aan deze verkenning.

Ontsluiten data zorginstellingen bij rampen en crises

Om gewonden en slachtoffers zo snel en goed mogelijk te helpen is het wenselijk om altijd een actueel beeld te hebben van de behandelcapaciteit van de verschillende zorginstellingen in de omgeving. Op dit moment wordt deze informatie niet structureel centraal met elkaar gedeeld.

Door continu informatie uit zorginstellingen te delen kan bij een ramp of crisis of bij een mogelijke dreiging de Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de regio (GHOR) haar adviserende taak naar de zorginstellingen en naar het openbaar bestuur eerder oppakken. Landelijk is een aantal systemen in gebruik die het mogelijk maken om dergelijke informatie met elkaar te delen.

In 2018 verkent de GHOR met de zorginstellingen welk systeem passend is voor onze regio. In 2019 vindt aanschaf en implementatie van dit systeem plaats. In de begroting 2019 wordt deze investering nader uitgewerkt.

Meldkamer Noord-Nederland

Samen met politie, ambulancediensten en de veiligheidsregio's Groningen en Fryslân, wil de VRD de meldkamer voorbereiden op de toekomst. Van een relatief eenvoudige meldkamer die gericht is op telefonische meldingen, willen de partners de meldkamer laten doorgroeien naar een centrum van gecoördineerde informatieverwerking. Oftewel, een datacentrum waar meldingen op diverse wijzen binnen komen met als doel de burgers in nood te helpen en de hulpverleners hierin te ondersteunen.

Voor de financiële dekking van deze ontwikkeling wordt in eerste instantie gezocht in de eigen begroting en naar subsidies.

Visie op Veilig Leven

In 2019 zet de VRD onverminderd in op het voorkomen van incidenten, minder slachtoffers en minder schade. Brandweer en de GHOR richten zich samen met de partners op de risico's die er toe doen en trachten deze risico's en hun impact te verkleinen door preventieve maatregelen. De VRD is van mening dat bewustwording over (brand)veilig leven het beste kan worden gestimuleerd door in dialoog te zijn met inwoners en ondernemers van Drenthe over risico's, effecten en zelfredzaamheid.

De VRD ziet mogelijkheden en kansen om met andere organisaties zoals de GGD hier invulling aan te geven. In 2019 wil de VRD deze mogelijkheden en kansen verder uitwerken in een nieuwe meerjarenvisie voor de VRD.

Veranderingen Omgevingswet

De komst van de Omgevingswet in 2021 heeft gevolgen voor bijvoorbeeld de advisering rond (ver)bouw van objecten en bij evenementen door brandweer en/of GHOR. De gemeenten werken op eigen tempo toe naar de inwerkingtreding in 2021. Tot de inwerkingtreding van de wet blijft de VRD op de huidige wijze invulling geven aan haar advies- en toezichtstaak. Ook zijn er gemeenten die vooruitlopend op de inwerkingtreding van de wet de komende jaren gaan experimenteren. De VRD wil de gemeenten ondersteunen bij de implementatie van de Omgevingswet. Zij wil daar waar mogelijk en gewenst gezamenlijk optrekken met andere gemeenschappelijke adviserende organisaties zoals de RUD en GGD.

Voor de komst van de Omgevingswet vraagt de VRD extra financiële ruimte.

Investeren in personeel

De medewerkers van de VRD willen werken in een organisatie op basis van vakmanschap, verbinding en vertrouwen. Dit vraagt om een andere organisatiecultuur en -structuur. Deze verandering is de afgelopen jaren in gang gezet en wordt de komende jaren voortgezet. Dit geldt ook voor de samenwerking met de GGD Drenthe op het terrein van de bedrijfsvoering. De VRD wil investeren in haar personeel, om zodoende over personeel te beschikken die de competenties en vaardigheden hebben om mee te kunnen met de ontwikkelingen in de maatschappij.

Voor de komende jaren vraagt de VRD voor deze ontwikkelingen extra financiële ruimte.

Andere manier van kwaliteit meten

Om de kwaliteit van de VRD te volgen wordt in 2018 een nieuw kwaliteitsinstrument toegepast. Met deze nieuwe manier van kwaliteit meten wordt rekening gehouden met verschillende invalshoeken op kwaliteit, namelijk die van de overheid (wet- en regelgeving en beleid), de professional en de samenleving. De VRD haalt meetbare, merkbare en beleefde kwaliteit op van burgers, ketenpartners en collega's en koppelt dit aan cijfers en trends.

Dit kwaliteitsinstrument biedt mogelijkheden om de inhoudelijke en financiële verantwoording op een andere, eigentijdse en actuele manier te organiseren die past bij een waardegedreven organisatie. In 2019 wordt de geïntroduceerde samenvoeging van kwaliteitsmeting en (financieel) verantwoorden geëvalueerd en zal daarmee definitief de nieuwe werkwijze worden.

Aansluiting op gemeentelijk beleid

De VRD is er primair om op te treden bij calamiteiten en crises. Daarnaast ondersteunt de VRD ons op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving en ruimtelijke planvorming. Anticiperen op maatschappelijke ontwikkelingen sluit goed aan op de manier waarop de gemeente haar taken uitvoert. Het is daarbij goed om te constateren dat de VRD ook wil inspelen op de komst van de Omgevingswet. Het voorstel om daarin gezamenlijk op te trekken met de andere gemeenschappelijke regelingen wordt door ons omarmd. Ook het risicogericht werken (Visie op Veilig Leven) sluit aan bij het recentelijk vastgestelde beleidsplan "Samen voorbereid de toekomst tegemoet" voor de uitvoering van vergunningverlening, toezicht en handhaving binnen het fysieke domein.

Financieel

Loon- en prijsstijgingen

In 2017 zijn de lonen overeenkomstig de COA gestegen met 3,25%. Deze stijging werd bekend nadat de begroting 2018 was vastgesteld. Voor 2018 en de jaren daarna leidt dit echter tot een tekort van € 507.000,- per jaar.

Om dit tekort voor 2018 op te vangen wordt gelijktijdig met de conceptbegroting 2019 een begrotingswijziging voor 2018 aan de gemeenten aangeboden.

Als basis voor de begroting 2019 is de nog te wijzigen begroting 2018 genomen. Voor loon- en prijsstijgingen wordt voorgesteld, in tegenstelling tot eerdere begrotingen, vanaf 2019 een bedrag van € 555.000,- op te nemen. De cijfers zijn ontleend aan de ramingen van het Centraal Plan Bureau (loonvoet sector overheid en materiële overheidsconsumptie). Tot en met 2018 heeft de VRD loon- en prijsstijgingen zelf opgevangen door het doorvoeren van bezuinigingen. Deze lijn is niet meer verantwoord. Gezien de loonontwikkeling van de afgelopen jaren kan de loonstijging niet meer opgevangen worden binnen de exploitatie, of door een beroep te doen op de algemene reserve.

Ontwikkelingen

De VRD vraagt voor de ontwikkelingen binnen de rampenbestrijding en crisismanagement, investeren in het personeel en de Omgevingswet een extra financiële bijdrage van € 300.000 voor 2019 en de jaren daarna. Dit bedrag wordt in de begroting 2019 nader gespecificeerd en onderbouwd.

Investeringsbudget

In 2017 heeft het bestuur van de VRD een besluit genomen om de financiële ruimte die in het investeringsprogramma zat aan te wenden voor loon- en prijscompensatie en te accepteren dat dit vervolgens een jaarlijkse uitzetting van de begroting tot gevolg zou hebben van € 60.000,- per jaar.

Impulsgelden en Openbaar Meldsysteem

In 2019 vervallen de impulsgelden voor lokaal omgevingsbeleid. Het betreft een bedrag van jaarlijks € 60.000. Vanaf 2021 vallen door de ontwikkelingen rondom de meldkamer de bijdrage abonnementskosten (€ 200.000 per jaar) voor het Openbaar Meldsysteem weg.

Zienswijze

In afwijking van andere gemeenschappelijke regelingen worden in de regeling van de VRD de colleges de gelegenheid geboden om een zienswijze in te dienen op de Kaderbrief. De Kaderbrief geeft aanleiding om een zienswijze in te dienen en wel om de volgende redenen.

De VRD vraagt voor diverse ontwikkelingen (rampenbestrijding, personeel en Omgevingswet) een extra financiële bijdrage van € 300.000. De vraag is in hoeverre de VRD primair verantwoordelijk is om invulling te geven aan al deze ontwikkelingen en waarom hier direct extra geld beschikbaar gesteld moet worden. Ten aanzien van bijvoorbeeld de Omgevingswet heeft ook de RUD plannen om de gemeenten hierbij te ondersteunen. Vooralsnog wordt daar vanuit de meeste gemeenten terughoudend op gereageerd.

Ook bij de gevraagde extra financiële bijdrage voor het opvangen van de vervallen impulsgelden is een kanttekening te plaatsen. De impulsgelden zijn ingesteld om een bepaalde ontwikkeling van de grond te krijgen en te integreren in de reguliere werkzaamheden. Is het dan logisch om als de extra gelden wegvallen dat structureel te compenseren? En wat gaat de VRD hier concreet voor doen?

Het beschikbaar stellen van extra financiële middelen dient naar onze mening plaats te vinden op basis van een afzonderlijk door de VRD ingediend verzoek, zodat de gemeenten daarop een weloverwogen besluit kunnen nemen. Het is niet passend om dergelijke (beleids)ontwikkelingen zondermeer in de begroting te verwerken. Het ligt voor de hand dat de VRD deze ontwikkelingen eerst ter besluitvorming aan de gemeenten voorlegt, zodat zij daarover een onderbouwde mening kunnen vormen. Die gelegenheid is tot op heden niet geboden.

Alternatieven

Er zijn geen alternatieven.

Randvoorwaarden

Er is geen sprake van randvoorwaarden.

Risico's

Er worden geen risico's gelopen met dit voorstel.

Financiële gevolgen

Op dit moment zijn er geen financiële gevolgen, omdat de ontwikkelingen uit de Kaderbrief (nog) niet definitief verwerkt zijn in de begroting. Ingeval de ontwikkelingen verwerkt worden in de begroting, dan leidt dat tot een verhoging van de gemeentelijke bijdrage. De bijdrage stijgt in 2019 dan naar € 1.663.044. In onze eigen meerjarenbegroting is voor 2019 voor de VRD een bijdrage opgenomen van € 1.583.844. Dit betekent dat er een verschil ontstaat van € 79.200.

Een groot deel hiervan komt voort uit het alsnog compenseren van de cao-loonstijging in de bijdrage voor 2018. Zoals in de Kaderbrief verwoord kan deze loonstijging niet opgevangen worden binnen de huidige begroting. De VRD kondigt daarom een begrotingswijziging aan. De huidige bijdrage voor 2018 bedraagt € 1.517.056. De bijdrage zal na verwerking van de aangekondigde begrotingswijziging ongeveer € 40.000 hoger uitvallen.

De verhoging van de bijdrage werkt vervolgens door in opvolgende jaren, aangezien de loon- en prijsstijgingen in tegenstelling tot voorgaande jaren nu jaarlijks in de meerjarenbegroting worden opgenomen. Dit betekent dat de gezamenlijke gemeentelijke bijdrage stijgt naar ruim € 27 miljoen in 2022.

Personele gevolgen

Er zijn geen personele gevolgen.

Duurzaamheid

Het voorstel heeft geen relatie met het Duurzaamheidsprogramma 2015-2018.

Publicatieniveau

Het voorstel is openbaar.

Overig

Geen overige informatie.

Vervolprocedure/communicatie

De VRD ontvangt een zienswijze op de Kaderbrief 2019. De brief is als bijlage toegevoegd.

Bijlagen

Het voorstel bevat de volgende bijlagen:

- Begeleidende brief Kaderbrief 2019 VRD
- Kaderbrief 2018 VRD
- Zienswijze op Kaderbrief 2019 VRD